

KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
HERTOGSSTRAAT 1 – 1000 BRUSSEL
Tel. 02/550 23 00 Fax 02/550 23 13
E-mail: academiegeneeskunde@vlaanderen.be
Website: www.academiegeneeskunde.be

ADVIES

over het ontwerp van koninklijk besluit houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen*

Bij brief van 23 september 2005 vraagt de heer Jean-Paul Samain, Directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC), de beide Koninklijke Academiën voor Geneeskunde van België om advies over het ontwerp van koninklijk besluit houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen.

Het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen werd het voorwerp van een beroep tot nietigverklaring door de Raad van State. Als gevolg van de annulering heeft het Federaal Agentschap bepaalde hoofdstukken van het K.B. van 20 juli 2001 herzien en de huidige als definitief beschouwde tekst aan de beide Academiën voorgelegd.

De commissie die door de beide Academiën werd aangesteld, steunde zich voor haar werkzaamheden enerzijds op de oorspronkelijke tekst van het K.B. van 2001 en anderzijds op een volledige compilatie van alle wijzigingen die aan de tekst werden aangebracht als gevolg van het besluit van de Raad van State.

De commissie herinnert eraan dat de problemen rond de radioprotectie van de bevolking in 't algemeen, reeds een eerste maal op een grondige manier werden behandeld in het K.B. van 28 februari 1963, dat daarna veelvuldige wijzigingen en toevoegingen onderging tot juli 2001.

De commissie is ervan op de hoogte dat het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle over deze materie ook een advies heeft gevraagd bij andere organismen en, met name, bij de Hoge Gezondheidsraad. Niettemin is het eigen advies een volkomen onafhankelijke bijdrage.

In dit advies zijn wij zo vrij een **samenvatting** te brengen van een aantal algemene principes die ons belangrijk en noodzakelijk lijken bij het opstellen van regels ten bate van een algemene radioprotectie.

1. De commissie drukt de wens uit om de tekst van het besluit beginselvast, concreet en veeleisend te houden, aangezien zij van mening is dat elke neiging die kan leiden tot verslachte waakzaamheid in het domein van de radioprotectie, een gevaar inhoudt en dient vermeden te worden. De wettelijke basis en de activiteit zelf van het Agentschap moeten allebei een waarborg bieden voor een veeleisende, strikte en volgehouden radioprotectie die steunt op wetenschappelijke en reproduceerbare gegevens. Dergelijke strikte houding is gerechtvaardigd:
 - a. op medisch vlak: door de explosieve toename van het PET en PET/CT instrumentarium. (Deze techniek betekent voor de patiënt een verminderde blootstelling aan ioniserende straling, maar een gelijktijdige toename van de

* Het advies werd voorbereid door een gemeenschappelijke commissie van de beide Academiën voor Geneeskunde, bestaande uit A. De Schryver en M. Mareel voor de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, H. Firket en J. Frühling voor de Académie royale de Médecine de Belgique, en P. Smeesters en G. Eggermont (Hoge Gezondheidsraad) als externe experts. De commissie beraadslaagde op 22 oktober en 1 december 2005 en op 25 januari 2006. De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België keurde het advies goed ter vergadering van 25 maart 2006. Publicatie: Jaarboek en Verslagen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, 68 (2006), pp. 193-195.

blootstelling voor het klinische personeel.) Daarenboven heeft het therapeutisch arsenaal nog een "beloftevolle" toekomst, dank zij het gebruik van zgn. zware deeltjes en de therapeutische toepassingen van de moleculaire nucleaire geneeskunde.

- b. door een verhoogde en gerechtvaardigde waakzaamheid in verband met de alsmaar meer ongecontroleerde toename van nucleaire wapens die, in de handen van sommige landen, gebruikt kunnen worden in "lokale" conflicten, waarvan de effecten evenwel veel uitgebreider zouden kunnen zijn.
 - c. door de meer en meer actuele discussies rond het heropstarten van centrales voor kernenergie als gevolg van toenemende economische problemen (stijgende olieprijs, onzekerheid rond de betrouwbaarheid der gasleveranties en door de uitputting der fossiele energiebronnen).
2. De commissie benadrukt het belang van een volwaardige en doorlopende opleiding met hoog wetenschappelijk niveau en dit voor alle betrokkenen bij de productie, het gebruik en de medische toepassingen van ioniserende straling. In het bijzonder in het kader van de medische opleiding moet er een gestandaardiseerd en coherent onderwijs in de radioprotectie behouden blijven, dit zowel op graauniveau als tijdens het postgraaduaat (inbegrepen de "connexisten"), zoals trouwens voorzien door een Europese richtlijn van 1984. Deze vorming zal een permanente opleiding moeten omvatten van alle actoren en op alle professionele niveaus.
 3. De vertegenwoordigers van beide Academiën benadrukken het belang van de bescherming van de foetus en van de aanstaande moeder. Deze protectie vereist concrete maatregelen in de lokalen waar deze laatste werkzaam is, en tevens een sensibilisering van de betrokkenen.
 4. Wat betreft de medische toepassingen, beklemtoont de commissie de noodzaak tot samenwerking tussen alle partijen betrokken bij de zorgverstrekking met beklemtoning van de rol der radiofysici (of hiermee gelijkgestelden) in de zorginstellingen.
 5. De commissie beveelt aan om in dit K.B. alle concrete dosimetrische gegevens op te nemen, telkens dit noodzakelijk blijkt, en dit met gedetailleerde technische aanwijzingen in verband met de aan te wenden dosimetrische apparatuur (én met regelmatige ijking van deze laatste).
 6. Bijzondere aandacht moet ook besteed worden aan de verschillende, goed omschreven transportaspecten van radioactief materiaal, vooral in zwakke en matige dosissen, dit voornamelijk met het oog op de (stijgende) risico's van verkeersongevallen.
 7. De commissie is er zich volkomen van bewust dat de burgerlijke reglementering hermetisch gescheiden is van de militaire wetgeving, zelfs in vredetijd. Niettemin drukt de gemengde commissie van beide Academiën de wens uit dat met name in vredetijd de wetgeving over radioprotectie in het militaire domein zich zoveel mogelijk zou laten inspireren door het burgerlijk equivalent.